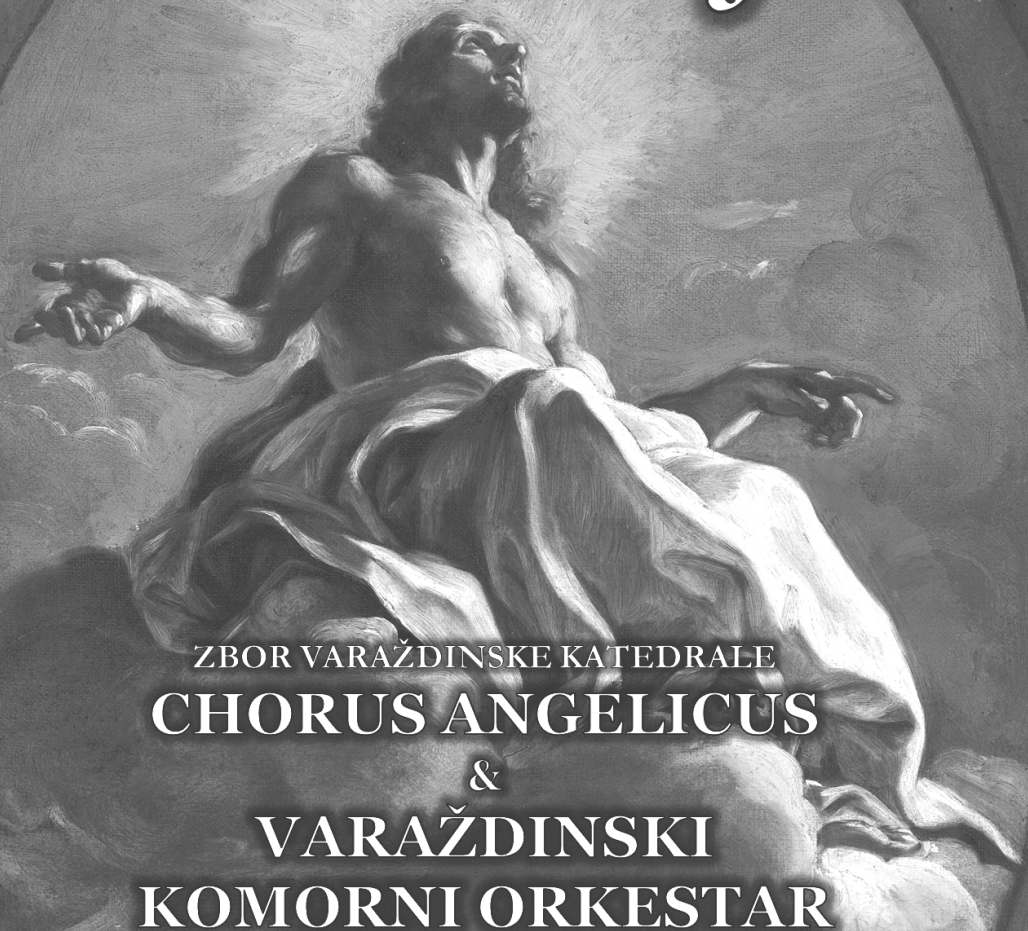

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

M E S I J A

ZBOR VARAŽDINSKE KATEDRALE
CHORUS ANGELICUS
&
VARAŽDINSKI
KOMORNI ORKESTAR

Tamara Ivaniš, *sopran* • Nikolina Virgej Pintar, *alt*
Josip Čajko, *tenor* • Matija Meić, *bas*

Andelko Igrec, *dirigent*

Varaždinska katedrala, 23. travnja 2016. u 20 sati

Njemački skladatelj Georg Friedrich Händel (1685-1759) je veći dio života i stvaralačkog vijeka proveo u Engleskoj. Izrastavši na njemačkoj glazbenoj tradiciji, on je tijekom boravka u Berlinu (1698) i djelovanja u hamburškoj operi (1702-1706), gdje se uz njemački njegovao francuski i talijanski repertoar, dobro upoznao i francusku glazbu, a gotovo četiri godine boravka u Italiji (1706-1710) omogućile su potpuno usvajanje talijanskog vokalnog i instrumentalnog stila. U Englesku Händel dolazi 1710. i to kao predstavnik talijanske opere serie, a Rinaldo, prva njegova postavljena opera u Londonu (1711), doživljava nezapamćen uspjeh. Sljedećih će dvadeset godina najveći dio svoje stvaralačke energije uložiti upravo u skladanje opera seria, a od dvadesetih godina i ogorčenu borbu za njen opstanak u Londonu. Kako naime u Engleskoj nikad u potpunosti nije prihvaćen koncept pjevane drame – engleski su skladatelji pisali semi-opere u kojima se izmjenjuju pjevana i govorena riječ - tako je nakon prvotnog oduševljenja sve više rastao otpor prema talijanskoj operi dodatno ojačan argumentom da nije na domaćem jeziku - engleskom. Händel je iz tog sukoba izašao poražen i financijski slomljen. Još će sljedećih deset godina – do početka četrdesetih 17. stoljeća – pisati opere, ali se polako, od početka tridesetih godina, okreće skladanju oratorija koji se temelje na engleskim tekstovima i engleskim prijevodima biblijskih tekstova. I upravo zahvaljujući oratorijima, Händel je u Engleskoj prihvaćen i slavjen kao nacionalni skladatelj na što najbolje ukazuje mjesto njegovog vječnog počivališta – uz engleske velikane i vladare u Westminsterskoj opatiji. I ne samo to – neuobičajeno za ono vrijeme, njegova se glazba intenzivno izvodila i neposredno nakon njegove smrti, priređivali su se koncerti i svečanosti s njegovom glazbom i njemu u čast. To je ujedno i jedan potpuno novi moment u europskoj glazbenoj tradiciji, početak sasvim novog odnosa prema glazbenom nasljeđu i zametak suvremenih glazbenih festivala.

Oratorij Messiah nastao je u nešto više od tri tjedna u kasno ljeto 1741. Tekst je osmislio Charles Jennens, engleski veleposjednik i pokrovitelj umjetnosti, Händelov prijatelj i suradnik u nekoliko oratorija. Radi se o kompilaciji tekstova iz engleskog prijevoda Biblije i psalama uključenih u Molitvenik koji se koristi u bogoslužju engleske crkve. Iako strukturom podsjeća na operu, nema uobličanih karaktera, nema direktnog govora, dakle nije zamišljen kao drama već je više opsežno promišljanje Isusa Krista kao Mesije. Sastoji se od tri dijela koje je Jennens podijelio u scene, a svaka je scena niz glazbeno zaokruženih cjelina-brojeva oblikovanih u smislu recitativa, ariosa, arija ili zborova dok su u prvi dio uključena i dva instrumentalna broja – uvodna *Sinfony* i u sredini pastorala *Pifa*. U prvom dijelu proroci iz Starog Zavjeta pastirima najavljuju rođenje i dolazak Mesije i tu se Jennens služi tekstem iz Evanđelja po Luki. Drugi dio govori o Kristovom stradanju, smrti, uskrsnuću, uzašašću, prvom širenju evanđelja po svijetu završavajući s „*Hallelujah*“ kojom slavi Boga. Treći dio započinje s obećanjem otkupljenja i vječnog života, slijedi najava Sudnjeg dana i uskrsnuća, a završava konačnom pobjedom nad grijehom i smrću te slavljenjem i klicanjem Kristu.

Oratorij Messiah je prvi put izveden u Dublinu 1742, a godinu dana iza toga u Londonu. Nakon skromnog uspjeha prvih izvedbi već je za Händelovog života postao jedno od njegovih najpopularnijih i najčešće izvođenih djela, a do danas jedno od najpopularnijih i najčešće izvođenih sakralnih djela zapadnoeuropske glazbe uopće.

Nataša Maričić

Georg Friedrich Händel

M E S I J A

PRVI DIO

SCENA 1: IZAIJINO PROROČANSTVO SPASENJA

1. Simfonija (*instrumental*)

2. *Comfort ye, comfort ye my people,
saith your God.*

*Speak ye comfortably to Jerusalem,
and cry unto her, that her warfare
is accomplished, that her iniquity is
pardoned.*

*The voice of him that crieth in the
wilderness; prepare ye the way of the
Lord; make straight in the desert a
highway for our God.*

3. *Ev'ry valley shall be exalted, and
ev'ry moutain and hill made low; the
crooked straight and the rough places
plain.*

4. *And the glory of the Lord shall be
revealed, and all flesh shall see it
together: for the mouth of the Lord
hath spoken it.*

Tješite, tješite moj narod, Iz 40, 1-3
govori Bog vaš.

Govorite srcu Jeruzalema,
vičite mu da mu se ropstvo
dokonča, da mu je krivnja okajana,
jer iz Gospodnje ruke primi
dvostruko za sve grijehе svoje.
Glas viče: »Pripravite put Gospodnji
u pustinji, poravnajte u stepi
stazu Bogu našem.

Svaka dolina će se povisiti, Iz 40, 4
svaka gora i brežuljak neka spusti;
što je krivudavo, izravnat će se,
što je hrapavo, će se izgladiti!

Objavit će se tada slava Gospodnja Iz 40, 5
i svako će je tijelo vidjeti,
jer Gospodnja su usta govorila.

SCENA 2: NADOLAZEĆA PRESUDA

5. *Thus saith the Lord, the Lord of
hosts: Yet once a little while and I
will shake the heavens and the earth,
the sea and the dry land.*

*And I will shake all nations; and the
desire of all nations shall come.*

*The Lord, whom ye seek, shall
suddenly come to His temple, even*

Jer ovako govori Gospodin nad Hag 2,6-7;
Mal 3,1
vojskama: „Zamalo, i ja ću potresti
nebesa i zemlju, i more i kopno.
Potrest ću sve narode da dođe blago
svih naroda, i slavom ću napunit
ovaj Dom” – kaže Gospodin nad
Vojskama.

I doći će iznenada u Hram

the messenger of the Covenant, whom you delight in; behold, He shall come, saith the Lord of hosts.

^{BAS} 6. *But who may abide the day of His coming, and who shall stand when He appeareth? For He is like a refiner's fire.*

^{ZBOR} 7. *And He shall purify the sons of Levi, that they may offer unto the Lord an offering in righteousness.*

svoj Gospod koga vi tražite i anđeo Saveza koga žudite. Evo ga, dolazi već – govori Gospodin nad Vojskama.

Ali tko će podnijeti dan njegova dolaska i tko će opstati kad se on pojavi? Jer on je kao oganj ljevačev. ^{Mal 3,2}

Očistit će sinove Levijeve, da prinose Gospodinu žrtvu u pravednosti. ^{Mal 3,3}

SCENA 3: PROROČANSTVO KRISTOVA ROĐENJA

^{ALT} *Behold, a virgin shall conceive and bear a son, and shall call His name Emmanuel, God with us.*

^{ALT}
^{ZBOR} 8. *O thou that tellest good tidings to Zion, get thee up into the high mountain. O thou that tellest good tidings to Jerusalem, lift up thy voice with strength; lift it up, be not afraid; say unto the cities of Judah, behold your god!*

^{BAS} 9. *For behold, darkness shall cover the earth, and gross darkness the people; but the Lord shall arise upon thee, and His glory shall be seen upon thee. And the Gentiles shall come to thy light, and kings to the brightness of thy rising.*

^{BAS} 10. *The people that walked in darkness have seen a great light; and they that dwell in the land of the shadow of death, upon them hath the light shined.*

Evo, začet će djevica i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel – što znači: S nama Bog! ^{Iz 7,14; Mt 1,23}

Na visoku se uspnj goru, glasniče radosne vijesti, Sione! Podigni snažno svoj glas, glasniče radosne vijesti, Jeruzaleme! Podigni ga, ne boj se, reci judejskim gradovima: „Evo Boga vašega!“ ^{Iz 40, 9}

A zemlju, evo, tmina pokriva, i mrklina narode! A tebe obasjava Gospodin, i Slava se njegova javlja nad tobom. ^{Iz 60,2-3}

K tvojoj svjetlosti koračaju narodi, i kraljevi k istoku tvoga sjaja.

Narod koji je u tmuni hodio svjetlost vidje veliku; one što mrklu zemlju obitavahu svjetlost jarka obasja. ^{Iz 9,2}

11. *For unto us a child is born, unto us
ZBOR a son is given, and the government
shall be upon His shoulder; and His
name shall be called Wonderful,
Counsellor, the mighty God, the
Everlasting Father, the Prince of
Peace.*

Jer, dijete nam se rodilo, sina ^{Lk (9,6), 9,5}
dobismo; na plećima mu je
vlast. Ime mu je: Savjetnik divni,
Bog silni, Otac vječni, Knez
mironosni.

SCENA 4: BLAGOVIJEST PASTIRIMA

12. *Pifa („Pastoralna simfonija“: instrumental)*

SOPRAN *There were shepherds abiding in the
field, keeping watch over their flocks
by night.*

A u tom kraju bijahu pastiri: ^{Lk 2,8}
pod vedrim su nebom čuvali noćnu
stražu kod svojih stada.

13. *And lo, the angel of the Lord came
SOPRAN upon them, and the glory of the Lord
shone round about them, and they
were sore afraid.*

Anđeo im Gospodnji pristupi ^{Lk 2,9}
i slava ih Gospodnja obasja!
Silno se prestrašiše.

SOPRAN *And the angel said unto them: “Fear
not, for behold, I bring you good
tidings of great joy, which shall be to
all people.
For unto you is born this day in the
city of David a Saviour, which is
Christ the Lord.”*

No anđeo im reče: „Ne bojte ^{Lk 2,10-11}
se! Evo javljam vam blagovijest,
veliku radost za sav narod!

Danas vam se u gradu Davidovu
rodio Spasitelj – Krist, Gospodin.“

14. *And suddenly there was with the
SOPRAN angel, a multitude of the heavenly
host, praising God, and saying:*

I odjednom se anđelu pridruži ^{Lk 2,13}
silna nebeska vojska hvaleći Boga i
govoreći:

15. *“Glory to God in the highest, and
ZBOR peace on earth, good will towards
men.”*

„Slava na visinama Bogu, a na ^{Lk 2,14}
zemlji mir ljudima, miljenicima
njegovim!“

SCENA 5: KRIST LIJEČI I OTKUPLJUJE

16. *Rejoice greatly, O daughter of Zion;
SOPRAN shout, O daughter of Jerusalem!*

Klikni iz sveg grla, Kćeri sionska! ^{Zah 9,9-10}
Viči od radosti, Kćeri jeruzalemska!

*Behold, thy King cometh unto thee;
He is the righteous Saviour, and He
shall speak peace unto the heathen.*

ALT *Then shall the eyes of the blind be
opened, and the ears of the deaf
unstopped.*

*Then shall the lame man leap as an
hart, and the tongue of the dumb
shall sing.*

17. SOPRAN
ALT *He shall feed His flock like a
shepherd; and He shall gather the
lambs with His arm, and carry them
in His bosom, and gently lead those
that are with young.*

*Come unto Him, all ye that labour,
come unto Him that are heavy laden,
and He will give you rest.*

*Take his yoke upon you, and learn
of Him, for He is meek and lowly
of heart, and ye shall find rest unto
your souls.*

18. ZBOR *His yoke is easy, and His burden is
light.*

Tvoj kralj se evo tebi vraća:
pravičan je...

On će navjestit' mir narodima...

Sljepačke će oči progledati, Iz 35, 5-6
uši će se gluhih otvoriti,

tad će hromi skakati ko jelen,
njemakov će jezik klicati.

Kao pastir će pasti stado svoje, u Iz 40,11;
ruke uzimati jaganjce, nositi ih u Mt 11, 28-29
svome naručju, i brižljivo njegovati
dojilice.

Dođite k Njemu svi koji ste izmoreni
i opterećeni i On će vas odmoriti.

Uzmite jaram Njegov na sebe, učite
se od Njega jer je krotka i ponizna
srca i naći ćete spokoj dušama
svojim.

Jaram je Njegov sladak i breme Mt 11,30
Njegovo lako.

DRUGI DIO

SCENA 1: KRISTOVA MUKA

19. ZBOR *Behold the Lamb of God, that taketh
away the sin of the world.*

Evo Jaganjca Božjega koji odnosi Iv 1,29
grieh svijeta!

20. ALT *He was despised and rejected of men,
a man of sorrows and acquainted
with grief.*

*He gave His back to the smiters, and
His cheeks to them that plucked off
His hair: He hid not His face from
shame and spitting.*

Prezren bješe, odbačen od ljudi, Iz 53,3;
čovjek boli, vičan patnjama. z 50,6

Leđa podmetnu onima što ga
udarahu, a obraze onima što mu
bradu čupahu i lica svojeg ne
zakloni od uvreda ni od pljuvanja.

21. *Surely He hath borne our griefs, and carried our sorrows! He was wounded for our transgressions, He was bruised for our iniquities; the chastisement of our peace was upon Him.*

22. *And with His stripes we are healed.*

23. *All we like sheep have gone astray; we have turned every one to his own way. And the Lord hath laid on Him the iniquity of us all.*

24. *All they that see Him laugh Him to scorn; they shoot out their lips, and shake their heads, saying:*

25. *“He trusted in God that He would deliver Him; let Him deliver Him, if He delight in Him.”*

26. *Thy rebuke hath broken His heart: He is full of heaviness. He looked for some to have pity on Him, but there was no man, neither found He any to comfort him.*

27. *Behold, and see if there be any sorrow like unto His sorrow.*

A on je naše bolesti ponio, naše je boli na se uzeo!
Za naše grijehе probodoše njega, za opačine naše njega satriješe.
Na njega pade kazna – radi našeg mira.

Njegove nas rane iscijeliše.

Poput ovaca svi smo mi lutali i svaki je svojim putem hodio.
A Gospodin je svalio na nj bezakonje nas sviju.

Koji ga vide podruguju se njemu; razvlače usne, mašu glavom, govoreći:

“U Gospodina se on uzda, neka ga sad izbavi, neka ga spasi ako mu omilje!”

Ruganje mu slomilo srce: klonu. Čekao je da se tko sažali nad njim, ali ga ne bi; i da ga tko utješi, ali ga ne nađe.

Pogledajte i vidite ima li boli kakva je bol kojom je on pogođen.

SCENA 2: KRISTOVA SMRT I USKRSNUĆE

28. *He was cut off out of the land of the living: for the transgressions of Thy people was He stricken.*

29. *But Thou didst not leave His soul in hell; nor didst Thou suffer Thy Holy One to see corruption.*

Iz zemlje živih ukloniše njega, za grijehе naroda njegova nasmrт ga izbiše.

Ali mu nećeš ostavit' dušu u Podzemlju, ni dati da pravednik tvoj truleži ugleda.

SCENA 3: KRISTOVO UZAŠAŠĆE

30. *Lift up your heads, O ye gates; and
ZBOR be ye lift up, ye everlasting doors; and
the King of Glory shall come in.*

*Who is this King of Glory? The Lord
strong and mighty, The Lord mighty
in battle.*

*Lift up your heads, O ye gates; and
be ye lift up, ye everlasting doors; and
the King of Glory shall come in.*

*Who is this King of Glory? The Lord
of Hosts, He is the King of Glory.*

„Podignite vrata, nadvratnike svoje, dižite se, dveri vječne, da uniđe Kralj slave!“ Ps 24,7-10

„Tko je taj Kralj slave?“ „Gospodin silan i junačan, Gospodin silan u boju!“

„Podignite vrata, nadvratnike svoje, dižite se, dveri vječne, da uniđe Kralj slave!“

„Tko je taj Kralj slave?“ „Gospodin nad Vojskama – on je Kralj slave!“

SCENA 4: KRISTOV ULAZAK U NEBESKU SLAVU

TENOR *Unto which of the angels said He at
any time: “Thou art My Son, this day
have I begotten Thee?”*

Ta kome od anđela ikad reče: „Ti si moj sin, danas te rodih?“ Heb 1,5

31. *Let all the angels of God worship
ZBOR Him.*

Nek pred njim nice padnu svi anđeli Božji. Heb 1,6

SCENA 5: POČETAK NAVIJEŠTANJA RADOSNE VIJESTI

32. *Thou art gone up on high; Thou hast
ALT led captivity captive, and received
gifts for men; yea, even from Thine
enemies, that the Lord God might
dwell among them.*

Na visinu uzade vodeći sužnje, na dar si ljude primio, pa i one što ne žele prebivati kod Boga. Ps 68,19

33. *The Lord gave the word; great was
ZBOR the company of the preachers.*

Gospodin riječ zadaje, veliko je mnoštvo radosnih vjesnica. Ps 68,12

34. *How beautiful are the feet of them
SOPRAN that preach the gospel of peace, and
bring glad tidings of good things.*

Kako li su ljupke po gorama noge glasonoše radosti koji naviješta mir i donosi blagovijest dobra. Iz 52,7; Rim 10,15

35. *Their sound is gone out into all lands,
ZBOR and their words unto the ends of the
world.*

Po svoj zemlji razliježe se jeka, riječi njihove sve do nakraj svijeta. Rim 10,18; Ps 19,5

SCENA 6: SVIJET ODBACUJE RADOSNU VIJEST

36. *Why do the nations so furiously rage together, and why do the people imagine a vain thing?*
BAS *The kings of the earth rise up, and the rulers take counsel together against the Lord, and against His anointed.*
37. *Let us break their bonds asunder, and cast away their yokes from us.*
ZBOR
- TENOR *He that dwelleth in Heav'n shall laugh them to scorn; The Lord shall have them in derision.*
- Zašto se bune narodi, zašto puci ludosti snuju?
Ustaju kraljevi zemaljski, knezovi se rote protiv Gospodina i Pomazanika njegova.
Skršimo okove njihove i jaram njihov zbacimo!
Smije se onaj što na nebu stoluje; Gospod im se podruguje.
- Ps 2,1-2*
Ps 2,3
Ps 2,4

SCENA 7: BOŽJA KONAČNA POBJEDA

38. *Thou shalt break them with a rod of iron; thou shalt dash them in pieces like a potter's vessel.*
TENOR
39. *Hallelujah: for the Lord God Omnipotent reigneth. The kingdom of this world is become the kingdom of our Lord, and of His Christ; and He shall reign for ever and ever. King of Kings, and Lord of Lords.*
ZBOR
- Vladat ćeš njima palicom gvozdеноm i razbit ih kao sud lončarski.
Aleluja! Zakraljeva Gospod, Bog naš Svevladar! Uspostavljeno je nad svijetom kraljevstvo Gospodara našega i Pomazanika njegova i kraljevat će u vijeke vjekova! Kralj kraljeva i Gospodar gospodara.
- Ps 2,9*
Otk 19,6;
Otk 11,15;
Otk 19,16

TREĆI DIO

SCENA 1: OBEĆANJE VJEČNOGA ŽIVOTA

40. *I know that my Redeemer liveth, and that He shall stand at the latter day upon the earth. And though worms destroy this body, yet in my flesh shall I see God. For now is Christ risen from the dead, the first fruits of them that sleep.*
SOPRAN
41. *Since by man came death, by man came also the resurrection of the dead.*
ZBOR
- Znam da moj Izbavitelj živi i da će posljednji on nad zemljom ustati.
A kad se probudim, k sebi će me dići: iz svoje ću puti tad vidjeti Boga.
Ali sada: Krist uskrsnu od mrtvih, prvina usnulih!
Doista po čovjeku smrt, po Čovjeku i uskrsnuće od mrtvih!
- Job 19,25-26;*
1Kor 15,20
1Kor 15,21-22

For as in Adam all die, even so in Christ shall all be made alive.

Jer kao što u Adamu svi umiru, tako će i u Kristu svi biti oživljeni.

SCENA 2: DAN SUDA

42. *Behold, I tell you a mystery; we shall not all sleep, but we shall all be changed in a moment, in the twinkling of an eye, at the last trumpet.*

Evo otajstvo vam kazujem: svi doduše nećemo usnuti, ali svi ćemo se izmijeniti; odjednom, u tren oka, na posljednju trublju.

1Kor 15,51-52

43. *The trumpet shall sound, and the dead shall be raised incorruptible, and we shall be changed. For this corruptible must put on incorruption and this mortal must put on immortality.*

Trublja će zatrubiti i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi i mi ćemo se izmijeniti. Jer ovo raspadljivo treba da se obuče u neraspadljivost i ovo smrtno da se obuče u besmrtnost.

1Kor 15,52-53

SCENA 3: KONAČNA POBJEDA NAD GRIJEHOM

ALT
TENOR
44. *O death, where is thy sting? O grave, where is thy victory? The sting of death is sin, and the strength of sin is the law.*

Tada će se obistiniti riječ napisana: „Pobjeda iskapi smrt.“

1Kor 15,54

45. *But thanks be to God, who giveth us the victory through our Lord Jesus Christ.*

„Gdje je, smrti, žalac tvoj? Gdje je, smrti, pobjeda tvoja?“ Žalac je smrti grijeh, snaga je grijeha Zakon.

1Kor 15,55-56

46. *If God be for us, who can be against us? Who shall lay anything to the charge of God's elect? It is God that justifieth, who is he that condemneth? It is Christ that died, yea rather, that is risen again, who is at the right hand of God, who makes intercession for us.*

A hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu!

1Kor 15,57

47. *Who shall lay anything to the charge of God's elect? It is God that justifieth, who is he that condemneth? It is Christ that died, yea rather, that is risen again, who is at the right hand of God, who makes intercession for us.*

Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Tko će optužiti izabranike Božje? Bog opravdava! Tko će osuditi? Krist Isus umrije, štoviše i uskrsnu, on je zdesna Bogu – on se baš zauzima za nas!

*Rim 8,31;
Rim 8, 33-34*

SCENA 4: KLICANJE MESIJI

47. *Worthy is the Lamb that was slain,
and hath redeemed us to God by His
blood, to receive power, and riches,
and wisdom,
and strength, and honour, and glory,
and blessing.*

*Blessing and honour, glory and
power, be unto Him that sitteth upon
the throne, and unto the Lamb, for
ever and ever.*

48. *Amen.*
ZBOR

„Dostojan je zaklani Jaganjac ^{Otk 5, 12-14}
primiti moć, i bogatstvo, i mudrost,
i snagu, i čast, i slavu, i blagoslov!“

„Onomu koji sjedi na prijestolju i
Jaganjcu blagoslov i čast, i slava i
vlast u vijeke vjekova!“

Amen.

»Onomu koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu
blagoslov i čast, i slava i vlast
u vijeke vjekova!«

Otk 5,13

Zbor varaždinske katedrale „Chorus angelicus“ djeluje od 1999. godine pod vodstvom svog osnivača mo. Anđelka Igreca. Zbor je posebno posvećen izvođenju koncertnih i liturgijskih skladbi hrvatskih i svjetskih skladatelja, te pjeva na mnogim misnim slavljinama i koncertima u varaždinskoj katedrali, u raznim sakralnim ambijentima grada Varaždina i okolice, no gostuje i na koncertima izvan Hrvatske (Austrija, Izrael, Italija). Na repertoaru zbora su moteti i mise iz raznih razdoblja od renesanse do suvremenog stvaralaštva, a capella ili uz instrumentalnu pratnju, među ostalim: Händelovi latinski moteti (*Laudate pueri, Nisi Dominus, Dixit Dominus*) i njegov Utrechtski *Te Deum*; Bachov motet „*Singet dem Herrn*“; Vivaldieva „*Gloria*“; „*Magnificat*“ C. Ph. E. Bacha; Mozartove mise i njegov „*Requiem*“; djela Haydna, Beethovena, Schuberta, Mendelssohna, Brucknera; skladbe 20. stoljeća, npr. Honeggerov oratorij „*Kralj David*“; te recentna djela J. Ruttera ili pak skladbe voditelja zbora, Anđelka Igreca.

Zbor je dosad surađivao s dirigentima poput Vladimira Kranjčevića, Martina Gestera, Josefa Döllera, Tomislava Fačinia, Ivana Josipa Skendera, Ottavia Dantonea, te nastupao s ovim ansamblima: Varaždinskim komornim orkestrom, Cameratom Garestin, Hrvatskim komornim orkestrom, Zagrebačkom filharmonijom, Orkestrom Hrvatske vojske, Le Parlement de Musique iz Strasbourga, Hofkappelle München, Pratum Integrum iz Moskve, Accademia Bizantina iz Ravenne, Musica Coeli Graz. Zbor surađuje s mnogim eminentnim solistima, a posebnu pažnju posvećuje solistima iz vlastitih redova. U svom radu zbor stremi najvišim glazbenim dosezima. Redovito nastupa na Varaždinskim baroknim večerima, a snimio je i nekoliko nosača zvuka. 2010. godine zbor je primio Plaketu grada Varaždina.

Andelko Igrec - studije kompozicije i crkvene glazbe završio je 1990-tih na Sveučilištu za glazbu u Beču. Od 1999. godine je katedralni orguljaš i zborovođa u Varaždinu te voditelj Ureda za crkvenu glazbu Varaždinske biskupije. Osnivač je i voditelj katedralnog zbora “Chorus angelicus”, s kojim predvodi liturgijsko pjevanje u varaždinskoj prvostolnici, izvodi remek-djela domaće i svjetske sakralne glazbe, te redovito nastupa na Varaždinskim baroknim večerima. Dugogodišnji je predavač na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu, kao i na Orguljaškoj ljetnoj školi u Šibeniku. U lipnju 2015., dirigirajući Orkestrom austrijskog radija, izvedbom dvaju stavaka iz Schönbergovih „*Gurre-Lieder*“ u bečkom Musikvereinuu, završio je i studij orkestralnog dirigiranja u klasi Uroša Lajovica i Johanna Wildnera.

Igrecov skladateljski opus obuhvaća djela koja su, među ostalima, izveli Varaždinski i Hrvatski komorni orkestar, Zagrebačka filharmonija, Zbor i

orkestar Hrvatske radio-televizije, Bečka katedralna glazba, gudački kvartet „*Sebastian*“ i drugi. Nosači zvuka s njegovom autorskom glazbom („*Pashalne slike*“, „*Kyrie*“, „*Psalmi*“...) više su puta nagrađivani, među ostalim i hrvatskom diskografskom nagradom „*Porin*“. Među nagradama se ističu i Vjesnikova nagrada „*Josip Štolcer Slavenski*“, kao i „*Jurica Murai*“ Varaždinskih baroknih večeri.

Tamara Ivaniš rođena je 19.1.1994. godine u Varaždinu. Sa 17 godina upisuje Muzičku akademiju u Beču, gdje studira u klasi Prof. Karlheinz Hansera. Diplomirala je u siječnju 2016. godine s odličnim uspjehom.

Tamara je nositeljica nagrada s brojnih međunarodnih pjevačkih natjecanja. 2009. godine u Dubrovniku osvaja drugu nagradu na Državnom natjecanju iz pjevanja. 2010. godine na 12. internacionalnom pjevačkom natjecanju „*Iuventus Canti*“ u Vrblu (Slovačka) osvojila je prvu nagradu kao i posebnu nagradu žirija za najbolju izvedbu. Tamara je 2013. godine bila najmlađa finalistica prvog internacionalnog pjevačkog natjecanja „*Otto-Edelmann*“ u Beču. Na internacionalnom „*Feruccio-Tagliavini*“ natjecanju za Belcanto u Deutschlandsbergu osvojila je 3. nagradu kao i nagradu za najbolje izvedenu Mozartovu ariju u svim kategorijama. U kolovozu 2014. godine bila je najmlađa finalistica internacionalnog „*Johannes-Brahms*“ natjecanja u Pörtschach am Wörther See. 2015. godine na prestižnom „*Hilde Zadek*“ natjecanju u Beču osvojila je treću nagradu kao i posebnu nagradu Nove bečke opere (koju je izdao intendant Walter Kobera) i Bosphorus-Preis (izdao austrijski Kulturforum, Istanbul). U studenom 2015. godine osvojila je prvu nagradu na Internacionalnom „*Nico Dostal*“ natjecanju u Beču.

U Bečkom Schlosstheatreu Schönbrunn utjelovila je brojne uloge poput Barbarine („*Le nozze di Figaro*“ W. A. Mozarta), Zerline („*Don Giovanni*“ W. A. Mozarta), Kraljice noći („*Čarobna frula*“ W. A. Mozarta). 2014. godine bila je pozvana na Meisterkurs sa Ioanom Holenderom te je pozvana da snimi ariju „*Chi il bel sogno*“ iz Opere „*La Rondine*“ G. Puccinija za film „*Superwelt*“ redatelja Karla Markovicsa. U kolovozu 2015. godine pjevala je ulogu Flaminie iz Haydnove Opere „*Il mondo della luna*“ u Salzburger Landestheatreu.

Nikolina Virgej Pintar - Rođena je u Čakovcu. Srednju glazbenu školu završila je u Varaždinu, smjer solo-pjevanje u klasi prof. Darije Hreljanović.

2000. god. upisuje studij solo pjevanja u klasi O.Univ.Prof. Agathe Kania Knobloch na Akademiji za glazbu i glumu u Grazu. Paralelno upisuje i pedagoški odjel solo-pjevanja sa težištem vođenje zbora i ansambla. Oba odjela završava 2007. s odličnim uspjehom. Nakon toga upisuje magisterij solo-pjevanja s

naglasakom na glazbeno-scenskom izričaju. U produkciji Akademije za glazbu i glumu u Grazu ostvarila je uloge Dorothee u Donizettijevoj „Viva la Mama“, Badesse i Suore infermiere u Puccinijevoj „Suor Angelica“ te ulogu Magdalene u Kienzelovom „Evangeliman“. Magistrirala je s odličnim uspjehom u ožujku 2011.

Uz brojne nastupe u domovini, zabilježila je i nastupe u inozemstvu (Grazu, Zuerichu, Solunu, Ateni, Parizu, New Yorku...) te je polazila majstorske tečajeve pjevanja kod Lisbeth Brittain-Carter (SAD) und Silvia Bartoli (Italia).

U sezoni 2009/10. bila je član opernog zbora Opere u Grazu, a u sljedećoj sezoni gost solist u produkcijama za djecu „Das Traumfresserchen“, Mrs Noa u Brittenovom „Noahs Flut“. Gostovala je i u HNK Varaždin u „Božičnoj priči“ R. Matza u ulozi Bare.

Na koncertnim nastupima surađivala je s Varaždinskim komornim orkestrom, Hrvatskom komornim orkestrom i Puhačkim orkestrom HV te pod ravnanjem maestra Anđelka Igreca pjevala „Magnificat“ J. Ruttera, „Magnificat“ CH. P. E. Bacha, „Dixit Dominus“ G.F.Händela, „Kralj David“ A.Honeggera, „Krönungsmesse“ i „Orgelsolomesse“ W.A. Mozarta.

Od 2015. član je zbora HRT-a i ansambla za staru hrvatsku glazbu „Projekt Lazarus“.

Josip Čajko diplomirao je solo pjevanje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Snježane Bujanović Stanislav 2015. godine. Školovanje je prije toga započeo u glazbenoj školi Pavla Markovca u Zagrebu. Paralelno sa studijem pjevanja postaje magistar ekonomije.

Dobitnik je dvije prve nagrade (2009. i 2011. godine) te druge nagrade (2007. godine) na Hrvatskom državnom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa. Studij pjevanja završava ostvarenjem uloge Don Ottavia u operi „Don Giovanni“ s kojom je debitirao u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku.

Do sada je nastupio na brojnim koncertima diljem Hrvatske, između kojih treba izdvojiti ulogu Le Remendado u operi „Carmen“ u izvedbi Muzičke akademije u Zagrebu te solističke nastupe u Bachovu „Magnificatu“ i Mozartovu „Requiemu“ 2012. godine.

Sa zborom varaždinske katedrale Chorus angelicus već je surađivao u izvedbi „Mise Criollae“ Ariela Ramireza, te u oratoriju Arthura Honeggera „Kralj David“, uz orkestar Hrvatske vojske u bivšoj varaždinskoj sinagogi. Surađuje s ansamblom „Antiphonus“, akademskim zborom „Palma“, varaždinskim zborom „Donum“. U organizaciji kazališta „Mala scena“ u Zagrebu 2014. igrao je glavnu ulogu (Tata Trifun) u opereti „Momci na brod“ Ivana pl. Zajca.

Godine 2011./2012. nastupao je kao solist na međunarodnoj turneji po Kini uz pratnju Philadelphia National Symphony i Baltimore Opera Choir.

Matija Meić - Nakon završetka Srednje glazbene škole „Blagoje Bersa“ u klasi prof. Viktorije Badrov, magistrira Muzičku akademiju u Zagrebu u klasi prof. Giorgia Suriana, a zatim nastavlja specijalizaciju za Lied i oratorij na Universität für Musik und Darstellende Kunst Wien u klasi prof. Claudie Visce i Floriana Bösch.

Među nagradama ističu se prva i specijalna nagrada na Međunarodnom pjevačkom takmičenju „*Bruna Špiler*“ u Herceg Novom 2010. godine, te ukupno pet nagrada na Iuventus Canti Competition u Slovačkoj, nagrada „Mladi pjevač godine 2013.“ ciklusa „*Molto Cantabile*“, a 2013. godine pobjeđuje na „*Beaumarchais Concours*“ Bečke Staatsopere. 2014. g. osvaja drugo mjesto i posebnu nagradu za izvedbu finske solo pjesme na natjecanju „*Mirjam Helin*“ u Helsinkiju.

Od svog debija 2010. do danas Matija je ostvario niz uloga u HNK-u u Zagrebu, među ostalim naslovne uloge u „*Le Nozze di Figaro*“ (W.A. Mozart) i „*Eugene Onegin*“ (P.I. Čajkovski), te niz naslovnih uloga u bečkom „*Schlosstheater Schönbrunn*“, minhenskom „*Gärtnerplatz Theateru*“, te festivalu „*Rossini in Wildbad*“. U produkciji diskografske kuće „Naxos“ snima ulogu Kralja Carla u raritetnoj operi „*Vespro Siciliano*“ Josepha Petera von Lindpaintnera. Zbog iznimnih kreacija na spomenutom festivalu i BelCanto akademiji koja pri njemu djeluje, 2015. biva nagrađen s „*International Belcanto Prize*“.

Na koncertnom podiju Matija je surađivao sa Zagrebačkom filharmonijom, Dubrovačkim simfonijskim orkestrom, Beogradskom filharmonijom, Kvintetom bečke filharmonije, Royal Liverpool Philharmonic, lisabonskim Gulbenkian Orchestra, te nizom hrvatskih komornih orkestara, izvodeći djela od baroka do suvremenih praiizvedbi. Djelovao je i kao solist ansambala „Antiphonus“ i „Lazarus“.

Varaždinski komorni orkestar danas nastavlja višegodišnju tradicijukomornog i orkestralnog muziciranja u Varaždinu, osobito jaku pedesetih i šezdesetih godina prošlog stoljeća. Nakon što je dekretom ukinut rad ondašnjeg kazališnog orkestra, Varaždin je tridesetak godina bio bez vlastitog orkestralnog ansambla, da bi se tek u samostalnoj Hrvatskoj konačno ostvarila zamisao o orkestru kao posebnom i trajnom čimbeniku kulturnog života grada. Zasluga je to mnogih Varaždinaca, posebno profesionalnih glazbenika-gudača, članova najuglednijih zagrebačkih orkestara i pedagoga varaždinske glazbene škole.

Kapitalna djelatnost orkestra je ciklus od pet premijernih koncerata u koncertnoj dvorani HNK-a u Varaždinu (upravo traje 22. sezona), kao i redovito sudjelovanje na Varaždinskim baroknim večerima. Orkestar ujedno nastupa i diljem Hrvatske: Zagreb, Dubrovnik, Split, Zadar, Opatija, Osijek, Karlovac,

Čakovec... Gostovao je u Sloveniji, Austriji, Slovačkoj, Njemačkoj te Bosni i Hercegovini.

Uz to orkestar je snimio i tri CD-a snimljena sa maestrom Pavlom Dešpaljem: Serenade Dvoraka i Suka (1998.), Nokturno (2001.) i Souvenir i Serenada (2005.). U povodu desete obljetnice, u svibnju 2004. godine izdana je monografija "Varaždinski komorni orkestar (1994.-2004.)" sa prigodnim CD-om na kojemu su fragmenti izvedaba sa koncerata u tom razdoblju.

Iako vrlo često nastupa bez dirigenta, težeći prvenstveno kvaliteti, orkestar povremeno surađuje sa dirigentima - uglednim umjetnicima: Pavle Dešpalj (ujedno i počasni član orkestra), Milan Horvat, Kazushi Ono, Marko Letonja, Vjekoslav Šutej, Uroš Lajovic, Vladimir Kranjčević, Mladen Tarbuk, Ivo Lipanović, Zoran Juranić, Ivan Repušić...

Uz orkestar su kao solisti nastupali eminentni instrumentalisti i pjevači: Ruža Pospiš-Baldani, Dubravka Tomšič-Srebotnjak, Dunja Vejzović, Višnja Mažuran, Monika Leskovar, Karmen Pečar, Renata Pokupić, Radovan Vlatković, David Geringas, Valter Dešpalj, Dora Schwarzberg, Branimir Slokar, Peter Soave, Stanko Arnold, Ištvan Römer, Lovro Pogorelić, Božo Paradžik, Inva Mula...

Uz stalne koncertmajstore Ivanu Penić Defar i Dunju Bontek, Orkestar često angažira i goste-koncertmajstore: Leon Spierer, Catherine Mackintosh, Taras Pečeny, Tamara Smirnova, Aleksandar Ivić, Boro Martinić, Mario Korunić, Latica Honda-Rosenberg, Stefan Milenkovich.

Orkestar je dobitnik nagrade Varaždinskih baroknih večeri 'Ivan Lukačić', nagrade HDGU-a 'Milka Trnina' kao i Plakete grada Varaždina. Za nastup na Splitskom ljetu 2008. godine dobili smo nagradu 'Judita'. Za nastup na Dubrovačkom ljetnom festivalu 2007. godine orkestar je nagrađen nagradom 'Orlando', a za nastup na Varaždinskim baroknim večerima nagradu 'Jurica Murai' za najbolju interpretaciju komornog ansambla.

Zbor varaždinske katedrale
CHORUS ANGELICUS

SOPRANI	ALTI
Marina Bednjanić	Lorijana Galunić
Romana Benčić Hendija	Janja Kelava
Kristina Detelj	Karla Kelemen
Silvija Habunek	Mihajla Kovačević
Ana Haramina	Vlasta Migač
Dorotea Ilčić	Ivana Peškan
Ivanka Novak	Jadranka Težački
Karmen Palošika	Monika Zlatarek
Antonija Puček	Irena Žiger
Ana Ravić	
BASI	
Gertrud Rehner-Braisch	Darko Auker
Ivana Štefić Pavlic	Josip Detoni
Dragica Trstenjak	Luka Hrgarek
TENORI	Dinko Klinec
Ivica Bađun	Domagoj Lucić
Zvonimir Biškup	Marko Majcen
Božidar Bogdan	Darij Milković
Siniša Čar	Luka Šopar
Leon Lesar	Nikola Šopar
Mislav Lucić	Šimun Šopar
Josip Trstenjak	Ivan Topić

VARAŽDINSKI KOMORNI ORKESTAR

VIOLINE:	Dunja Bontek, Ivana Penić Defar, Tomislav Vitković, Dorotea Božić, Dunja Žerjav, Ivana Šambar, Slavko Vinčeković, Ladislav Ilčić
VIOLE:	Milan Čunko, Martina Pustički
VIOLONČELA:	Krešimir Lazar, Matej Škrebilin
KONTRABAS:	Saša Špoljar
OBOE:	Jelena Ilčić, Aleksandra Lazar
FAGOT:	Petar Križanić
ČEMBALO I ORGULJE:	Krešimir Has
TRUBLJE:	Tomislav Ratković, Zvonimir Lazar
TIMPANI:	Stanislav Muškinja

OVAJ PROJEKT SU OMOGUĆILI:

Varaždinska biskupija ♦ Grad Varaždin ♦ Obitelj Žiger ♦ Glazbena škola u Varaždinu

Varaždinske barokne večeri ♦ VTV televizija ♦ Vladimir Gotal - Aulos Varaždin

Rudolf Kirić - Gumiimpex Varaždin ♦ ArhivPRO doo, Koprivnica ♦ Darko Auker
Cvjećarnica "Orhideja", Sračinec ♦ orguljaš i korepetitor Višeslav Jaklin ♦ orguljar Leon Lesar
Javna vatrogasna postrojba grada Varaždina ♦ Župa sv. Nikole Tavelića, Kustošija - Zagreb

